

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ ผ่านสื่อกลาง
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอด สำหรับนักศึกษา
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT BASED ON MEDIATED
LEARNING EXPERIENCE TO ENHANCING CONCEPT THINKING ABILITY
FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION STUDENTS

¹กรรณิการ์ ทองรักษ์

¹Kannika Thongrak

วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ประเทศไทย

Northern College, Thailand

¹Aood396@northern.ac.th

Received: January 6, 2025; **Revised:** January 29, 2025; **Accepted:** January 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) และผลการหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง มีประสิทธิภาพ 80.92/81.97 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และผลการทดลองใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการคิดรวบยอดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52)

คำสำคัญ: การพัฒนาการจัดการเรียนรู้, การคิดรวบยอด, ประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง

¹อาจารย์ ดร., สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Abstract

This research aimed to develop a learning management based on the concept of mediated learning experiences to enhance the ability to summarize thinking for early childhood education students. The research results found that the results of the quality inspection of the learning management plan based on the concept of learning experiences through the media of experts were found to be most appropriate ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) and the results of the efficiency of learning management based on the concept of learning experiences through media were 80.92/81.97, which was in line with the criteria of 80/80 and the results of the experiment using learning management based on the concept of learning experiences through media found that students had a higher ability to summarize after studying than before studying, with statistical significance at the .05 level. The academic achievement in the curriculum development program after studying was significantly higher than before studying at a statistical level of .05 and the overall satisfaction of students with the learning management was at the highest level ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.52)

Keywords: Development of learning management, Summary thinking, mediated learning experience

บทนำ

การคิดเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนในทุกระดับการศึกษาจะต้องมี โดย การรับข้อมูลจัดเก็บ ค้นหาความหมาย จำแนกเปรียบเทียบ วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ สร้างสรรค์และออกแบบสิ่งใหม่ๆ ติดตามกำกับควบคุมและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา ความรู้ ดังนั้นครูควรมีการพัฒนาความคิดและใช้ความคิดจนเกิดเป็นทักษะจนนำไปสู่ความคิดรวบยอดที่สามารถถ่ายทอดเป็นความรู้สู่ผู้เรียนและสาธารณะได้อย่างมีคุณภาพ (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2560) ดังนั้นการพัฒนาความคิดรวบยอดเป็นกระบวนการที่มนุษย์จัดหมวดหมู่สิ่งของหรือความคิด ต่างๆ ที่มีลักษณะเฉพาะที่สำคัญเหมือนกันให้อยู่เป็นกลุ่มหรือพวกเดียวกัน ด้วยกระบวนการอุปนัย โดยผ่านการสังเกต เปรียบเทียบตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของความคิดรวบยอดกับตัวอย่างที่ไม่ใช่ ความคิดรวบยอด จนกระทั่งผู้เรียนสามารถดึงเอาลักษณะสำคัญที่เป็นลักษณะร่วมของความคิดรวบ

ยอดนั้นออกมาได้และนำมาสร้างเป็นนิยามของความคิดรวบยอดนั้น ดังนั้นการสอนของครูต้องชี้แนะสอนงานให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะและความสามารถเฉพาะตัวด้วยวิธีต่างๆ ที่วางแผนไว้ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2561) ซึ่งเฟอร์ดิน (Feuerstein, 1991, p. 1-2) เชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นมาเกิดขึ้นจากการช่วยเสริมสร้างอย่างมีความหมายของผู้ใหญ่ โดยการเรียนรู้ของเด็กนั้นจะมีลักษณะเป็นการเรียนรู้โดยมีคนกลางช่วยเสริมสร้าง (Mediator) หรือมีผู้ใหญ่ช่วยเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ (Mediating Adults) และเรียกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นว่า “ประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง” (Mediated Learning Experience) ซึ่งบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในช่วงแรกนั้นได้แก่ พ่อแม่ และเมื่อเด็กเข้าสู่วัยเรียนครูถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งวิธีการในการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนนั้น อาจจะใช้ตัวแบบ การให้คำแนะนำ ชี้แนะ ใช้คำถามกระตุ้นตลอดจนการจัดสภาพการณ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (Seng, 1997, p. 1-2; Feuerstein, 1998, p. 2; Ross, 1991, p.1) นอกจากนี้เฟอร์ดิน (Feuerstein) ยังมีความเชื่อว่าการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ไปสู่เด็กเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาทางปัญญาของเด็ก ทั้งนี้เพราะปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กนั้นจะช่วยพัฒนาสติปัญญา ตลอดจนอารมณ์และสังคมของเด็กได้ (Kozulin and Presseisen, 1995, p. 67-68; Tiatri, 2000, p. 15; Tzuriel, 1999, p.3) ดังนั้นในการเรียนรู้ของบุคคลนั้นจะต้องมีผู้ที่เป็นสื่อกลางคอยช่วยเหลือ แนะนำในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้าและการตอบสนอง ครูถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ บทบาทของครูในการทำหน้าที่เป็นคนกลางช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ (Mediator) นั้น ถือว่าเป็นปัจจัยหลักของประสิทธิผลของการเรียนรู้ โดยครูมีบทบาทสำคัญในการเลือกและเสริมแต่งประสบการณ์เรียนรู้ตลอดจนการตอบสนองของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายปลายทางของการเรียนรู้อยู่ที่ความเป็นอิสระของผู้เรียนและความร่วมมือในการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้นั้นกระบวนกรให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีระบบ จากการประเมินผลวิชาการพัฒนาหลักสูตร พบว่านักศึกษาขาดความคิดรวบยอดไม่สามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการลงมือปฏิบัติการทำหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรรายวิชา ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรต่ำ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ตั้งไว้

จากความเป็นมาผู้วิจัยจึงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเน้นบทบาทของครูให้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้น ส่งเสริม อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือและแนะนำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง สรุปความรู้ด้วยตนเองและวัดประเมินผลการเรียนรู้ให้

ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดรวบยอด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อทดลองใช้แผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยศึกษาผล ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดรวบยอดของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง ก่อนเรียนกับหลังเรียน

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง ก่อนเรียนกับหลังเรียน

2.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง

1.2 นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ปีการศึกษา 2565 จำนวน 42 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) จำนวน 3 คน และ 2) การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เนื้อหา และเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม 3) การทดลองภาคสนาม (Large Group Testing) นักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศาญญวณ จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศาญญวณ

2.2 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่าและส่วนที่เป็นปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารสำคัญ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

2.3 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดรวบยอด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องกับสถานการณ์และข้อคำถาม

2.4 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 นำคะแนนจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ยและใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม

3.2 นำคะแนนจากแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดรวบยอดของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปนำไปใช้ในการวิจัย

3.3 นำคะแนนจากแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปนำไปใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองและศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศาญญวณ

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดรวบยอด เป็นข้อสอบแบบอัตนัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์การวัดเป็นแบบมาตราส่วนระดับ (Rubric Score) ตามขั้นตอนการคิดรวบยอด 6 ขั้น ได้แก่ 1) การสังเกต 2) จำแนกความแตกต่าง 3) หาลักษณะร่วม 4) ระบุชื่อความคิดรวบยอด 5) ทดสอบทำแบบฝึกหัด 6) นำไปใช้ทดสอบความสามารถ

2.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตามระดับพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัยเป็น 6 ระดับตามแนวคิดของบลูม (Bloom, 1956) ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า จำนวน 30 ข้อ

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยวิทยาลัยนอร์ทเทิร์นที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดรวบยอด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร

4.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ในชั่วโมงเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 7 สัปดาห์ เวลาจัดกิจกรรม 21 ชั่วโมง

4.3 หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดรวบยอด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง

4.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบความสามารถในการคิดรวบยอดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตร ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้สถิติ $t - test$ dependent

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ (Percentage) หาความตรงเชิงเนื้อหาจากสูตร (IOC) หาค่าความง่ายของข้อสอบ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังทดลองโดยใช้สถิติ $t - test$ dependent

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีผลวิเคราะห์ 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอด สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ เมืองคัมภีร์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยดำเนินการตามกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้น มีรายละเอียดดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Attention) ครูจัดสื่อและตั้งคำถามจากสื่อให้นักศึกษาเกิดความสนใจทำความเข้าใจและเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับประสบการณ์เดิมของตน 2) ขั้นค้นหาข้อมูล (Explore Data) ครูตั้งคำถามให้นักศึกษาจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่รับรู้และระบุเหตุผลในความต่างนั้น 3) ขั้นเรียกข้อมูล (Recall) ครูซักถามให้นักศึกษามองเห็นความเหมือนในภาพรวมของสิ่งที่รับรู้ และสรุปเป็นวิธีการ หลักการ คำจำกัดความหรือให้คำนิยาม 4) ขั้นทำงาน (Practice) ครูชี้แนะแนวทางการปฏิบัติ ซักถามให้นักศึกษาเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่รับรู้ 5) ขั้นตีความและลงข้อสรุป (Interpreting Data) ครูทบทวนซักถามให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัด ครูช่วยเสริมข้อมูลเพื่อลงข้อสรุป 6) ขั้นประเมินผล (Evaluation) ครูทดสอบความสามารถในการคิดรวบยอดวิชาการพัฒนาหลักสูตรเป็นรายบุคคล

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ 1) ผลการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) 2) ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 กับนักเรียน 3 กลุ่ม คือ การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง 1:1 จำนวน 3 คน ทดลองกลุ่ม

เล็ก (Small Group Testing) จำนวน 9 คน และทดลองภาคสนาม (Filed Testing) จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนแต่ละชุด (E_1) และจากการทดสอบหลังเรียน (E_2) หาค่าร้อยละ (Percentage) พบว่า มีประสิทธิภาพ 80.92/81.97 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการทดลองและศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอด สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เป็นผลมาจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งปรากฏผล ดังนี้ (1) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางมีความสามารถในการคิดรวบยอดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาหลักสูตรหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($X = 4.50$, $S.D. = 0.52$)

อภิปรายผล

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดรวบยอด สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นดำเนินการโดยวิเคราะห์แนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง ข้อมูลพื้นฐานเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่มีครูทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดรวบยอด นำมาเป็นกรอบในการกำหนดหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และนำเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้มาเป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรมและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 กับนักเรียน 3 กลุ่ม คือ การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง 1:1 จำนวน 3 คน ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) จำนวน 9 คน และทดลองภาคสนาม (Filed Testing) จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนแต่ละชุด (E_1) และจากการทดสอบหลังเรียน (E_2) หาค่าร้อยละ (Percentage) พบว่า มีประสิทธิภาพ 80.92/81.97 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่มีครูทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมี

ความสามารถในการคิดรวบยอด ครูทำหน้าที่ศึกษาคำอธิบายรายวิชาเพื่อวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีความต่อเนื่อง พร้อมทั้งเตรียมวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องสร้างความสนใจด้วยการทบทวนเนื้อหาเดิมหรือนำเสนอสถานการณ์เพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งใจและตอบสนอง ตระหนักในคุณค่าของการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับความรู้เดิม ชักถามให้ เกิดความท้าทายในการเรียนรู้ การให้นักเรียนสำรวจและค้นหาครูควรชี้แนะวิธีการศึกษาและวิเคราะห์ เอกสารเพื่อให้ผู้เรียนตั้งใจและตอบสนอง ตระหนักในคุณค่าของการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับความรู้เดิม การ ทำกิจกรรมกลุ่ม วางแผนและลงมือทำงาน ครูต้องแนะแนวทางการปฏิบัติ กระตุ้นให้ปฏิบัติ ติดตามและ ช่วยเหลือให้การเสริมแรง การอธิบายและลงข้อสรุปครูต้องทบทวนการปฏิบัติ ชักถามช่วยเสริมข้อมูล หรือแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง การขยายผลความรู้ครูต้องช่วยนำความรู้ที่ ได้เชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกท้าทายและปรับเปลี่ยน ตนเอง ครูประเมินผลด้วยการทดสอบเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม และผลจากการปฏิบัติงานเพื่อความเป็น ปัจเจบุคคลและการปรับเปลี่ยนตนเองของนักเรียน

2. ด้านผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง ความสามารถในการคิดรวบยอดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาสาขา การศึกษาปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัยที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการคิดรวบยอด อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.48) เนื่องจากบทบาทของครูที่เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งที่ครูจะต้องถือปฏิบัติใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดรวบยอด ครูควรเป็นสื่อกลางที่ เน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้น แบบแผนของการเรียนรู้จะต้องมีลักษณะดังนี้

สิ่งเร้า → ผู้เป็นสื่อกลาง (ครู) → ผู้เรียน → การตอบสนอง

จากแบบแผนการเรียนรู้ที่อธิบายได้ว่าการที่บุคคลจะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางคอยให้ความช่วยเหลือ ประคับประคอง สอดแทรก แนะนำในการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งเร้าต่าง ๆ และในการที่จะตอบสนองออกมา โดยผู้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางจะคอยให้ความช่วยเหลือใน การเรียนรู้ทั้งระหว่างผู้เรียนกับสิ่งเร้าและระหว่างผู้เรียนกับการตอบสนอง

เอกสารอ้างอิง

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). *ความเป็นครูและการพัฒนาครูมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Feuerstein, R. , Klein and Tanmenbaum. (1991). Mediated learning experience : theoretical, psychological and learning Implications. London : Ferund.
- Feuerstein, Reuven. (1998). The Building Tool Room Available from : <http://www.blarg/trm-Feuerstein.html>.
- Kozulin, A. and Presseisen, B.Z. (1995). Mediated Learning Experience and Psychological Tools: Vygotsky's and Feuerstein's Perspectives in a Study of Student Learning. *Educational Psychologist* 30,2 : 61-75.
- Ross, L. (1991). Mediating Science Learning : Promoting the Acquisition and Transfer of Biological concepts (Social Constructivism). *Dissertation Abstracts International*, Volume : 52-11, Section A, Page 3869.
- Seng, Seok Hoon. (1997). Mediated Learning Experience: Application across Diverse Group preservice Teacher in Singapore. [CD-ROM] Abstract from : ERIC File : ED AN : ED584791 CHN : PS 037553
- Seng, Seok Hoon. (1997). Using Mediated Learning Experience To Enhance Chidren's Thinking. [CD-ROM] Abstract from : ERIC File : ED AN : ED450968 CHN : PS 02543
- Tiatri, S. (2000). Mediated Learning Experience and Frustration Exercise. *International Conference on Reforming Teacher Education for the New Millenium : Searching for the New Dimensions*. Bangkok, Thailand.
- Tzuriel, D and Kanfman, R. (1999). Mediated Learning and Cognitive Modifiability *Journal of Cross-Cultural psychology* 30,3 : 359-381.